[illegible] 10 mylgo.

[illegible] proletaarinar, negedegti!

Buriaad-Mongol YNEN

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei oorgan.

№ 108 (2743)
1939 onoi
Mai
8
Ponideelьnik
16-daxi ziiee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

OROOHOTO KYLЬTYYRENYYDEI TARILGA DYYREBE

Tynxen. Aimag dotor oroohoto kylьtyyronyydei tariiga main 4-de dyyrebe.
Paartiiin aikoomoi sekretaarь SERGEEJEV.

XEREN.

AIMGYISEDKOOM NYX. VIILKOVTO
BKP(b)-ein AIKOOM SERGEEJEVTE

Oroohoto tarilgiiji amzaltataigaar dyyrgehenteitnai daşaramduulan, amarşalnabdi. Xabarai tarilgada tuilahan tyryy huurijaa xydee azaxiin byxii xydelmerinyyd: paar beledxelge, tezeelei baaziiji yrgedxelge ba haizaruulgada bexizyylxe baihandatnai naidanabdi.

BMASSR-ai SNK-ei tyryylegşe S. IVANOOV
BKP(b)-ein OK-ei sekretaarь S. IGNAATЬJEV.

SSSR-ei VERXOOVNO SEVEEDEI PREZIIDIYMEI

YKAAZ

Nyx. V. M. Moolotoviiji, SSSR-ei Gadaada xeregyydei Aradai Komissaaraar tomilxo tuxai

SSSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveedei tyryylegşe nyx. Viaçeslaav Mixailoviç Moolotoviiji, SSSR-ei Gadaada Xeregyydei Aradai Komissaarta sovmestiitelьstveer tomilxo.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe M. KALIININ.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei sekretaarь A. GOORKIN.

Moskvaa Kreemlь. 1939 onoi main 3.

AGUUJIXE SOVEED ARADAI BOJEVOI AVANPOOST

Manai arad xadaa eeriingee Ulaan Aarmiiiji inagladag. Ton ixe, tolotomo inaglalaar inagladag jym. Kapitaliis oronuuddaxi aarmi xadaa aradta ton xarşa baidag. „Manaida ad ondoo, byxii arad ba aarmi bolbol manaida negen byxeli, negen byle bolzo baidag. Manaidaxidal adaliaar, aradai zyghee aarmidaa iime inaglaltai ba anxaraltai xandalga, delxei deere xaanaşji ygei jym." (Staalin). Ene inaglalda—ugaa ixe blagodaarnosьь, jyyb gexede, SSSR-ei azalşad xadaa amibejiimnai, miirne azaliimnai, aradhaa urgahan xysen tyges, erximeer xangagdahan ba zebsegzeben xysen xamagaalna geze medene. Manai oron soo arad ba aarmi bolbol taharaşagyi xolboogoor barisaatai ba nege le ideinyydeer, kommunizmiin ideinyydeer zorigsuulagdanxai baina.

Praazdniguudai ydernyydte, arad xadaa aarmijaa jaagaa xyliyyneer ugtanabl Olomiiiioon xynyyd xadaa main 1-de, vojeenne paraaduudiiji bajartaigaar xarahan ba soveed oronoi, ilhee zil byride urgaza baigaa vojeenne xyse şadaliiji temdeglehen baina. SSSR-ei jixenyyd gooroduudta bolhon vojeenne paraaduudta xojor mianga xadhaa ylyy samoliooduud, tontooto taankanuud, xyngen xynde artilleeri, busad zebsegleinyyd xabaadalsaa. Moskvaada, Ulaan plooşçadь deere, busadşji gooroduudai olon xyntoi yylicenydte ba plooşçadьuud deere, arad xadaa manai aaciiji, şine tiipiin vojeenne gen samoliooduudiiji bajasan rahan baina. Tradiiciingaa joor, aarmi ba aradai taharşagyi jediinstviiji simvoliziirovel Ulaan Aarmi ba Uhan-Seregei flood bolbol, „aguujixe soveed araduud geze nerlegdeg, manai ilagdaşagyi aarmiin gansa le tyryy otriaadanь, avanpoostnuudanь myn. Iime aarmi baigaa, bainaşji, mynxe ilagdaşagyi baixa". (Vorošilov) geze xaruulza, vojeenne paraaduudiiji udaaluulan, azalai demonstraacanuud bolhon baina.

Xydelmerişen - Tariaaşanai Ulaan Aarmiiiji aradai zyghee inaglalda—terenei xysenei, terenei ilagdaşagyin istooçnigiinь baidag.

Eeriingee Aarmida aradai inaglal geeşe jyyn be? Ene xadaa, tiime aarmi bolbol ton xata bexi tiiltei baixa, tiime aarmi xadaa ilagdaşagyi baixa jaratai. Bata bexi tiilgyi aarmi geeşe jyyn be? Jyynşji bişe. Tiima bexi tiilgyigeer, tiilhee, aliisa xynzonhoo demzeltegyigeer ba haişaalgyigeer, jamarş jiiyyd aarminuud, jamarş jixe degte aarminuud handardag ba burog bolşodog baina" (Staalin).

Aarmitajaa, aradai jediinstvo bolbol grazdaanska dainai ziildel torşo soo şuhaar baiilagdahan ba bexizyylegdeba baina. Arad xadaa Çapaajev ba Şçoors metiin legendaar geroinuudiiji urguulhan baina. Soveed Sojuuzai myneeges geroinuud—aradai geroinuud. Moskvaada bolhon paraad deere, Fryynziin neremzetei akademiin tugiiji Soveed Sojuuzai Geroinuud Rodiimcev, Levçeenko, Pogoodin gegşed abza jabba: agaarta samoliooduud deere Soveed Sojuuzai Geroinuud, ere, exener xojor—A. Osipeenko, P. Osipeenko, ba myn Seroov, Lakeejev gegşed jabaa. Eehediingee gaixamşag gabijaanuudaigaa aldar soloor manai oroniiji xuşahan ede byxii xynyyd xadaa—aradai dundahaa garhan geroinuud. Xeregtei boloo haanь, arad bolbol iime geroinuudiiji too tomşogyi oloor debsyylen xaruulxa.

„Manai arad bolbol eeriingee sydьbaagai tylee amagalan baina. Tere xadaa, manai miirne azaliiji Ulaan Aarmi ba Uhan-Seregei Flood xamagaalnad gese, medene.

Manai arad bolbol miiriiji duraina, terenei aşiiji segnene ba byxii delxei deere miirei tylee temesene. Zygeer, tere bolbol dailaldaxaşji şadaxa jym. Myn dailaldaza şadaxahaa gadna, dailaldaxa durataiş baidag. Tiin, xerbee xezee-negete buzar galzuu agreessornyyd bolbol buu zebseg barixiiji soveed aradta baadxaa xadanь, arad bolbol eeriingee daisadiiji 17 zilei saadtee jamar ermelzelgeer ba şadabaritaigaar soxioo hem, mynee eeriingee şine socialiis azabaidaliiji jamaraar baiguulnab, tiimei ermelzelgeer, şadabaritaigaar soxildoxo; xysed ba esesei ilalta xyrter buu zebsegee orxixogyi baina" (Voroşilov).

Delxein bymbersegei eldeb çaastьnuudta xojordoxi imperialiis dainai galta oxinuud sorobxilno. Faşiizmaar yysxegdeze baigaa dain bolbol byxii delxei deere taraxiin, şinenyyd xeden zuugaad millioon azalşadiiji eeriingee dolgindo oruulxiin ajuul bii bolgono. Miirte duratai eeriingee poliitikede, ba eeriingee ilagdaşagyi xysende tyşeglehen, gansaxan le manai arad bolbol jireedyinxiiji hanaa zoborigyigeer xarana,... zerlig muuxai ba şantaziirovalagşa agreeside esergyysyylen tabigdahan, gansa le bodoto xysen bolbol delxein xojordoxi dainai saaşadaa delgerelgede, gynzegiirelgede ba terenei handargaxii jabuulganuudta esergyy bodoto zebsegenь bolzo şadaxa baina" (Voroşilov).

Avantiuriizmiin dyyx bolbol soveed aradta ton xarşa baina. Bidener dainiiji bişe, xarin miiriiji xysenebdi. Gebeş, soveed arad xadaa miirei tylee temesexe zuuraa, dainda belen baina. Zygeer le, daisan bolbol socialiizmiin oronoi xilenyydiiji ebdexee hedee haa, jamarşji çaasta, metaalliin voroşilovsko kilograammanuudai tuilai jixe xysiiji, bejeeree yzexe.

Ulaan Aarmi xadaa, dainai yjede, terenei bojovoi xeregyydenь olomiiiioon soveed patriooduudaar, byxii aradaar demzegdexe baihiinь medene. Ulaan Aarmi ba manai aguujixe arad bolbol manai sviaşçeenne xiliiji ebdegşe byxeniiji ygeixexe, xyntyreltenei tyryy otriaad — SSSR-te dobtolxiiji hedegşe byxeniiji ygeixexe, jediine xysen myn bolno. (Main 4-nei „Praavdiin" tyryy bişeghee).

Ertiin ba oroin tarilganuudiiji bolzor soonь, erxim şanartaigaar yngergexeer, Irkyytske ba Çitiinske ooblastьnuudtai sorevnovaanida tyryy huuri ezelje!

Agrotexniiçeske ynder xemzeede yngergegdee

Priigorodno raioonoi, Ivolgiin somonoi „Gegeerel" kolxooz bolbol xabarai ertiin tarilgiiji raioon dotoroo tyryyn, apreeliiin 28-da dyyrgehen baina. Eneeneigee tylee raisoveedei ba BKP(b)-ein aikoomoi damzuulgiin Ulaan Tug abba.

Tarilgiin yjede, zarim traktoriistnuud ba kolxoozniguud bolbol staxaanovska azalai erxim sişeenyydiiji xaruulaa. Zişeelxede, Ivolgiin MTS-iin traktoriistka nyxer Nimaajeva Cende gegşe ydertee 11 gektaar xaxalxiin orondo, sag yrgelze 26,25 gektaar xaxalza, noormojoo 240 proceent xyrter dyyrgedeg baigaa. Myn, nyxer Nimaajevatai sorevnovaalza jabahan, traktoriistka nyxer Lodoiboolova gegşe 25-26 gektaar xaxalhan baina.

Staxaanovec—kolxooznig nyxer D. Cedeenov xadaa tarilgiin xydelmerinyydte jabaxadaa, noormojoo sag yrgelze 180—190 proceent dyyrgedeg baigaa.

Ene ziiei xabarai tarilganь yngeregşe ziinyydeixihee nelieed organizoovannoor yngergegdee, kolxozniguudai dunda agitacioonno-maassova xydelmeri hainaar jabuulagdahan (agitaatoranь Ivolgiin xysed bişe dunda hurguuliiin hurgagşa nyxer Ş. Şagdaroon) ba tarilgiin yjede „Staxaanovec" geze xaniin gazeed 7 daxin gargagdahan baina.

Tarilgiinь şanar agrotexniiçeske eriitenyydte xysed xariuusana. Gadna, tus kolxooz bolbol tarilgiin talaar geegdengi jabahan, „Komiteern" kolxoozdo tuhalamza yzyylze baina.

C. Oçiirov.

Traaktornuudanь ton muugaar xydelmerilne

Xabarai tarilgada, Xoriiin aimagai, Çisaaniin MTS-iin traaktornuudai 50 proceentnşji xysed xydelmerilnegyi. Ton olon traaktornuudanь muugaar remoontologdohon ba zapasnoi çaastьnuudai dutamag baihan deerehee, oroidooşji xereglegdenegyi. Zişeelxede, Çisaaniin selьsoveedei, „Ulaan Bulag" kolxoozdo №21 ba №18 traaktornuud xadaa, negeneinь mootoroi normaalьna bişeer xydelhen ba nygeediinь radiaatorai uhajaa barixaa bolihonhoo xydelmerilengyi baina. Myn, ene kolxoozdo nege „ÇTZ" traaktor bii aad, xydelmerilnegyi. Hajaxan, MTS-iin mexaanig Saavenkov gegşe nyydel masterskoitojoo jireed, jamarşji xemzee abangyigeer, „xamaagyi, jabaxa" geed, busaşahan baixa jym.

Deede - Xudanai somonoi, Kiirovei neremzete kolxoozdo №12 kolioosno traaktor xadaa remoontologdoogyi deerehee, miin baina. Çisaaniin selьsoveedei „Kominteern" kolxoozdo xydelmerilxe johotoi 2 traaktorhaa negeniinь xydelmerilne. Baha, Leeninei neremzete, Kaganooviçiin neremzete, „Ulaan Tariaaşan" kolxoozuudta tarilga xexejee oşohon traaktornuudanь barandaa xydelmerilnegyi.

Zarim traktoriistnuud xadaa traaktornuudtaa boloşogyi muugaar xandaza, stroihoo gargana. Zişeelxede, traktoriist Balduujev bolbol traaktoraigaa pitaatelьna şyrebiiji ebdezerxihen ba busad traaktornuudai podşiipniguudanь kailahan, sveeçkenyyden ebderhen baina.

Traaktornuudiiji remoontloigiin yjede, mexaaniguud-remoontniguud bolbol xydelmeridee xaişa xeregeer, xariuusalgagyigeer xandahan baina.

Iime baidal bolbol tarilgiin bolzoriiji udaaruulza, gazarai şiig noitiiji xataaza baina. Uşar iimehee, MTS-iin xytelberilegşed, mexaaniguud xadaa eehediingee xydelmeride erid xubilaltanuudiiji gargaxa ujalgatai.

BUXAAJEV.

ZAKAAMINAI AIMAG OROOHOTO KYLЬTYYRENYYDEIGEE TARILGIIJI DYYRGEBE

Zakaaminai aimag bolbol oroohoto kylьtyyrenyydeigee tarilgiiji main 5-da dyyrgehen baina. Tiigeed, tus aimagai kolxoozuud bolbol paar xaxalalgiingaa xydelmeriiiji exliee.

Siloos daraxiin ba yrehe abxiin tula naran sesegiiji tarilga

Siloos daraxiin tula nogoon maassanuudiiji jixeer ygedeg ba xooldo xereglegdeze bolxo naran sesegyydei soortnuudii tarigdadag baina. Naran sesegei tarilgiiji feermiin dergedexi sevooboroodto jabuulxa xeregtei. Jyyb gexede, nogoon maassiiji polevoi sevooboroodoi uçaastkanuudhaa siloosno barilganuudta, malnuudai bairada zeeze asaralga bolbol jixe xydelmeritei baidag

Naran seseg xadaa gazarai jamarşji xyrehenyydte taaraza urgadag. Xerbee, agroteexnikiiji zybeer xeregleed baigaa haa, ton hainaar urgadag, ba aşagtai baidag jym. Eneeniiji tarixa gazarai xyrehen xadaa zeelexen, gynzegii xaxalagdanxai ba hainaar ydobriaalagdahan baixa johotoi.

Naran sesegiiji tarixa ziaabь xadaa xabar erte bornoilogdohon ba kylьtivaacalagdahan baixa. Niagta xatuu bolhon gazariiji daxin xaxalxa şuxala.

Niutagai ba mineraalьna ydobreeninyyd bolbol naran sesegei urgasiiji nelieed deeşelyyldeg baina. Tiime deerehee, eldeb ydobreeninyydiiji, namarhaa exileed, pooli deeree sugluulza baixada hain baidag. Xabar bolxoloor, tedeniiji kylьtivaacada oroxohoonь urda, taraaxa xeregtei. Xabar gargagdaza taraagdaxa argal xadaa xoxirtohon baixa johotoi. Nege gektaar deere 5-6 ceentner ynehen, 3—3,5 ceentner syperfosfaad, 75—1,25 ceentner kaliiine dabahan ba 2 ceentner ammooniiin sylьfaad taraagdaxa johotoi baina.

Naran sesegiiji tarilga bolbol şiniiciin ba jaariciin kylьtyyrenyydiiji tarilgatai xamta jabuulagdaxa johotoi. Iime deerehee, zarim niutaguudta eneeniiji tarilga exileed baina.

Naran sesegei yrehiiji 6-8 santimeetr doro tarixa xeregtei. Gadna, gan gasuur boldog raioonuudta 8-10 sm. doro tarixa. Yrehe abxiin tula kondicioonno yrehiiji tarilgiin noormo bolbol nege gektaarta 14-hee 18 kilograamm xyrter toggtoogdonxoi. Mexaniziirovanna proriivke xelgede (tarilga) gektaar byride 20-hoo 24 kilograamm xyrter tarixa.

Naran sesegei tarilga xadaa yrgen riaadaar jabuulagdaxa johotoi. Terenei riaaduudanь xyndelengeeree adali ba ton sexexen baixa uşartai. Eneeniiji tarilga bolbol „Rostselьmaaşgy, ali „Kraasna zvezdaa" maarkiin traaktorna seejalkenyydeer jabuulagdaxa johotoi. „Rosselьmaaş" seejalkeer tarilgada, riaad xooron diinь zabhar 61,2 sm., „Kraasna zvezdaa" seejalxeer—65 sm. baixa ba xarin, stekovoi riaad xoorondiinь zabhar 75 sm. baixa johotoi.

Agregaadiiji tusxai temdegeer exilen jabuulxa xeregtei. Saaşadaa, tereniiji temdegeigee myreer jabuulxa. Naran sesegiiji tarilgada xydelmerilze baihan kolxoozniguud bolbol tariza jabahan seejalkiingee apparaadiiji hainaar xaruuhalza jabaxa johotoi.

BMASSR-ei Narkomzeemei agronoom BITAAJEV.

SOVEED SOJUUZ DOTOR

Zaarabotna xylehiiji barihanai tylee xatuu xariuusalgada xabaaduulba

„Seeverolees" treestiin № 34 zavoodoi xydelmerişedte ba slyyzeşçenerte zaarobotna xylehiinь ygelgiiji sistematiiçeska baridag baihanaigaa tylee, zavoodoi direektor Bekeetov ba glaavna byxgaalter Motooxov gegşed, SSSR-ei prokyratuuraar ygoloovno xariuusalgada xabaaduulagdaba.

Bekeetov ba Motooxov gegşedeer finaansova discipliiniiji bydyyligeer xazairuulhan faaktnuudanь myrdelgeer todoruulagdaba. Zavood deerenь, rasceenke ba zaarabotna xylehiiji zakoonno bişe deeşelyylegdedeg, sveerxyrooçno maassova xydelmerinyyd sistematiiçeska praktikovaalagdadag baigaa.

Ene ziiei apreeliiin 10-da, Bekeetov ba Motooxov gegşediiji zemeleigiin xeregenь, Arxaangeiьska ooblastiiin, Oneezske raioonoi aradai syydeer xaragdaba.

Bekeetov bolbol xojor ziide erxe syleegee xahagdaxaar, Motooxov—zil xaxad soo erxe syleegee xahagdaxaar şiidxegdebe.



ZURAG DEERE: Xojordoxi tabanzil soo, Alma-Ataa goorodto barigdahan zvykovoi kinoo-teaatr. (ГASS-iin fotoxrooniko).

№ 115 zavoodoi xydelmerilegşediiji şagnalga

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei ykaazaar, ynder şanarta şine samolioodudiiji baiguulgiin xeregte erxim hain gabijaanuudai tylee, № 115 zavoodoi 42 xydelmerilegşed şagnagdaba.

Leeninei oordenoor şagnagdahan xynyydenь: Piontkoovski У.J. iiootçig-ispetaatelь, Xroomov V. N.—stoliaar, Dastreboov A. I.—glaavna inzeneer.

Azalai Ulaan Tugai oordenoor—7 xyn, „Ulaan Odonoi" oordenoor—7 xyn, „Xyndiin Temdegei" oordenoor—10 xyn, „Azalai dooblestiiin tylee" medaaliaar—8 xyn, „Azalai otliiçiin tylee" medaaliaar—7 xyn şagnagdaba.

(TASS).

10 şine teaatrnuud

Ene zilde, hainaar oboruudovalagdahan 10 teatraalьna zdaaninuud eksploataacada tuşaagdaxanь.

Moskvaada, xojor miangan zriitelьnyydte xaraalagdahan, SSSR-ei gyrenei myzekaalьna kollektiivyydei konceertne zaalai barilganь dyyrexenь. Bagaşuudai centraalьna teaatrai şataşahan pomeşçeeninь daxin hergeegdeze baina. Arxitektuuriin, naha barahan akadeemig Tamaniaanai proektiin johoor baiguulagdahan, Eriivaandaxi ooperiin da valeetiin teaatr bolbol arxitektuurna originaalьna oformleenieeree onsoron xaragdana. Smoleensk, Ivaanovo, Staalino, Kiirov gooroduudta teaatrnuudai barilganь dyyreze baina. Ciirkiin jixe zdaani Tbiliside bodoxonь. Leningraaddaxi ulaan teaatrai zdaani bolbol oiriin sagta eksploataacada tuşaagdaxa baina. Miinskede ooperno teaatrai barilganь dyyrebe.

Xroonika

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiym bolbol nyx. M. M. Litviinoviiji, terenei iiiçne guiltaar SSSR-ei Gadaada Xeregyydei Aradai Komissaarai ujalgahaa syleelebe.

Kommuniistnuudiiji xymyyƶyylelge— xyndete xereg

„BKP(b)-ein istooriiin xuriaangii kyyrsiin“ garalgatai daşaramduulan, partiina propagaandiiji zybeer emxidxexe tuxai“ BKP(b)-ein CK-gei istoriiçeska togtool ba propagaandiin xydelmeriiiji ynder deede xemƶeede tabixiin tuxai nyxer Staalinai xeden olon zaabarinuud bolbol Marksiizm-Leniniizmiiji şudalalgiiji xangaxiin tylee, xydelmeridee erid xubilalta xexiiji byxii partiina organizaaciiji ujalgaina.

Gebeşji, paartiiin Xoriiin aikoom, terenei sekretaarь nyx. Demeentьjev bolbol mynee xyrter zoxixo viivod xeƶe propagaandiin xydelmeriiiji ynder deede xemƶeede tabiƶa şadaagyi, baina.

Nelieed olon partoorgnuud xadaa „kontroolь baiguulƶa bolxogyi jym“ geƶe, kommuniistnuudaingaa jamaraarşji huralsaƶa baihiijinь medexegyi baixa jym.

Anaagai selьsoveedei dergedexi partiina exin organizaaciin kommuniistnuud nyxed Ciibikov M., Bydaƶaapov Ceren ba busad mynee xyrter, paartiin istooriiiji şudalalgada exileedyi baina.

Yzeg bişeg baga medexe kommuniistnuud bolbol BKP (b)-ein aikoomoi anxaralaa bagaar tabidag deereheenь polit. huralsaliiji exileedyi geegdeheer baina. Ƶişeelxede, paartiin aikoomoi dergedexi partiina exin organizaaciin çleengyyd nyxed Cereenov Lodoi, Badmaajeva C., Şimşikoova B. ba busad yzeg bişeg baga medexe deerehee, poliithuralsalda xabaadaagyi baina.

Partkabineedei dergede, bolьşeviizmiin istooriiiji doodo zvenoogoor şudalxa kryƶoog organizovaalagdaƶa, terenei propagandiistanь nyxer Boriisov M. batalagdahan baibaş, kryƶoogoigoo zaniaatiiiji sag yrgelƶe tahalduuldag ba zaniaatijaa ton xangaltagyigeer yngergedeg baina. Tus kryƶoog bolbol „BKP(b)-ein istooriiin Xuriaangii Kyyrsiin“ gurbadaxi glavaaji dyyrgehen aad, mynee şineer exilxeer baina.

Iimehee, paartiiin Xoriiin aikoom bolbol BKP(b)-ein CK-gei istoriiçeska togtooltoi taaralduulan, partiina propagaandiiji zybeer emxidxexe ujalgatai ba dutuunuudaa sag darii likvidiirovelƶe, kommuniistnuudai teoretiiçeske geegdeliiji likvidaacalxiin tula, xydelmeridee erid xubilalta xexe johotoi geƶe hanagdana.

D. Dugaroon.



ZURAG DEERE: Selengiin aimagai, Teelьmanei neremzete kolxoozoi morişon nyx. Daşiimaajev, BXAV-iin kandidaad. (Mixailoval foto).

Antireligioozno xydelmeriiiji haiƶaruulxa xeregtei

Hajaxan, Muxar-Şiberei aimagai ceentr deere burxangyişyydei konfereence bolƶo, SVB-ein, aimagai soveedei tyryylegşe nyxer Gorloçoov bolbol otçootno yje soo jabuulhan antireligioozno xydelmeriiingee tuxai doklaad xebe.

Nyxer Gorloçoov xadaa aimag dotoromnai 924 çleentei 36 jaçeika bii jym geed, tede jaçeikanuudta jamar xydelmerinyydei jabuulagdaƶa baihan tuxai konkreetne ƶlşee xaruulaagyi. Teed, abƶa xelehen jaçeikiin ba çleeneinь too, 1937 on soo abtahan medee baihaniinь eliree. Iime faakt xadaa aimagai SVB-ein jamarş xydelmeri jabuulaagyi baihiinь ton todoor gerşelne. Revizioonno komiissansji xydelmerileegyi deerehee, soveedei myngeneinь oroşo garaşa xojor balartaşohon baina.

Konfereencede yge xelegşed nyxed Raƶekoov, Antoonov ba busad bolbol „antireligioozno xydelmeriiin ton xangaltagyigeer jabuulagdahanai rezylьtaadta, aimag dotor lama ba poobuudai xoroto jabuulgiin ylegdelnyyd yşee halaagyi. Mynee ƶilde, paaska geƶe şaƶanai yderte, zarim xynyyd „praazdnovalaa“ geeşebdi geƶe arxidahan faaktnuud baigaa“ gexe zergeer kritikovaalan xelebed.

Myn, SVB-ein Oblostnoi soveedei zyghee jamarş tuhalamƶa ygeegyi gelsehen baina.

Konfereence bolbol SVB-ein, aimagai soveedei xydelmeriiji xangaltagyide toolozo, tus soveedte şine xytelberilegşediiji niuusa golosovaaniaar hungaba.

N. B. CEREENOVA.

Kokkinaaki ва Gordijeenkiin niidelge tuxai xiliiin saanaxi xeblel bişene

AANGLI

Kokkinaaki ba Gordijeenkiin geroiiçeska niidelge bolbol Aanglidaxi byxeniitiin anxaraliiji xanduulba. Byxii gazeedyyd xadaa niidelgiin todorxoi zyilnyydiijinь xeblehen baina. Muu pogoodiin ysloovinuud soo niidelgiin gaixamşag skoorostь ba „Moskvaa“ samoliood deere baiguulagdahan soveed motoornuudai ba byxii apparatuuriin hain xydelmerinь temdeglegdebe.

FRAANCA

Kokkinaakiiin samolioodoi reis bolbol erxim hain tuilalta geeşe geƶe xede xeden gazeedyyd zaan xelene.

„Kokkinaaki ba Gordijeenko gegşed şine zamiiji şileƶe, rekoordno sagiiji tuilaƶa, Moskvaa—Kanaada marşruudaar barisaaji baiguulba“ geƶe „Figaaro“ gazeed bişene.

Niidelge xadaa Mylihete okeaanai xilede, jixe ynderte yngergegdebe geƶe temdeglexe zuuraa, „Epook“ gazeedei zaaxanь: „Soveed lioodçiguud bolbol niidelgiin berxeşeeltei ysloovinuudta şadamaraar zoxildoƶo, hain şadaba. Tereegeeree, tedener xadaa stratosfeerne niidelgenyydte xabaadaxa zarim probleemenyydiiji şiidxehen baina“.

„Ep Nyveelь“ gazeed xadaa „Erelxeg Kokkinaaki Miskooy aral deere buuba“ gehen zagoloovka doro, Kokkinaakiiin samolioodoi buuhanainь tuxai medeeseliiji damƶuulan xelene.

FINLIAANDI

Finliaandska xeblel bolbol niidelgede ton jixe honirxoltoigoor xandaba. „Iltaa sanomaat“ gazeed xadaa Kokkinaakiiin fotosniimkiiji ba niidelgiinь kaartiiji xaruulƶa, apreeliiin 28-nei ygleegyyr Xelьsiinkidexi aerodroom deere, „Moskvaa“ samolioodoi motooroinь şuujaxa duuldabaşji, paasmurna pogoodiin baihan deereheenь samolioodiijinь xaraƶa şadagdabagyi geƶe medeesebe. Samoliood bolbol Tyrkyy (Aboo) deegyyr 5 miangan meetr bagtai ynderte jixe skoorostitoigoor niidehen baina.

ŞVEECI

Byxii gazeedyyd xadaa Kokkinaaki ba Gordijeenkiin niidelge tuxai medeesexe zuuraa, mynee xyrter, eneendel adli niidelge boloogyi ba „muu pogoodiin baibaşji, rekoord tabigdaba“ geƶe temdeglene.

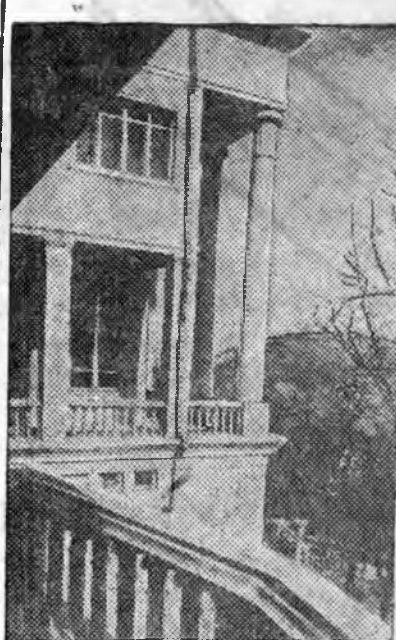
Olon gazeedyyd bolbol Kokkinaakiiin biograafiiiji bişeƶe gargaba.

Kokkinaakiiin portreediiji xaruulxa zuuraa, „Dageens Niyxeteer“ gazeediin bişexenь: „Kokkinaakiiin otvaaga xadaa tereende geroin ba SSSR-ei zorimgoi lioodçig-ispetaateliiin neriiji baiguulba“.



ZURAG DEERE: Xitadai aarmiiin çaastьnuudai negeneinь komandiir xadaa japoonsko tyrimxeilegşedei seregyydei jabadaliiji xaraƶa baina.

(TASS-iin fotoxrooniko.)



ZURAG DEERE: PSBCS-ei Kislovoodskodoxi kliniiçeske sanatooriiin şineer barigdahan griaazoleçeebniciin gol fasaadai detaalь.

(TASS-iin fotoxrooniko).

Комсомолой зэргэдэ орожо байна

Зэдын аймагай, Дэрэстэйн хvсед бэшэ дунда һургуулиин дэргэдэхи комсомольско эхин организаци болбол һvvлэй уедэ, эрхим һурагшадые Ленинскэ-Сталинска комсомолой зэргэдэ олоор оруулһан байна.

Тус организаци хадаа һуралсалай жэлэй эхилһэнһээ хойшо 53 һурагшадые комсомолдо абаа. Мvн, комитедэйнь секретарь нvхэр Галсанов гэгшэ эдэ шэнэ орогшодые ба орохоёо бэлэдхэжэ байгшадые комсомольско уставтай танилсуулжа байна.

С. Д. Ульзытуев.

„Историдо личностиин роль“ тухай лекци

Петропавловка. (Манай собкорһоо). Һаяхан Зэдын аймагай центр дээрэхи социалистическэ культvvрын байшан соо ВКП(б)-эйн историие vзэжэ байгшадта туһалха „историдо личностиин роль“ тухай лекциие ВКП(б)-эйн обкомой лектор нvхэр Шулукшинов хэһэн байна.

Энэ лекцидэ партиин членгvvд, кандидалууд, комсомольсуул ба интеллигентэнvvд хамтадаа 100 гаран хvнvvд суглараа. Сугларагшад хадаа тон олон асуудалнуудые асуужа, лекторһээ тодорхой хариуунуудые абаа. Сугларагшад болбол тус лекцые ехэ һонирхожо, хойногшодоо энэ мvтөөр лекцинvvдые ходол vнгэргэжэ байхые хvсэһэн байна.

Ц. Жимбеев.

Oboroonno xydelm[…] tuşaa BKP(b)-ein XV[…] sjeezdiin togtoom[…] nuudiiji bejelyylje

Osoaviaxiimai exi[…] organizaaciin xydelmeri

Selengiin modonoi zavoo[…] dergedexi osoaviaxiimai ex[…] organizaaca bolbol oboroo[…] xydelmeride hainaar beledx[…] baina. Ene organizaaciin çle[…] gyyd bygede znaçkiistnuud […] lonxoi. Tiigeed osoaviaxiima[…] organizaaca bolbol agaa[…] trevoogo xodo yngergedeg b[…] na.

Exin organizaacadanь ba […] voodainь byxii kollektiiv xad[…] paartiiin XVIII istoriiç[…] ka sjeezdiin materiaalnuud[…] yzehen baixa ba eneenei h[…] leer, byxii kollektiivinь xad[…] oboroonno xydelmeride y[…] aktiivnaar orolsoo.

Osoaviaxiimainь exin or[…] nizaaca bolbol main negen[…] agaarai-ximiiçeske trevoogo[…] ganizovaalƶa, Kabaanskiin […] mag dotorxi osoaviaxiimai b[…] xii exin organizaacanuud[…] oboroonno xydelmeriiin tal[…] socialiis sorevnovaanida uri[…] baina. G. S.

Main 1-de beleg bolgon...

Priigorodno raioonoi, № […] Ivolgiin xysed bişe dunda h[…] guuli bolbol main negende b[…] leg bolgon oboroonno znaço[…] guudta noormonuudiiji ygex[…] tylee, sorevnovaani yngerg[…] hen baigaa. Ene sorevnova[…] niiin rezylьtaadta 38 xyn GS[…] 17 xyn PVXO, 12 xyn BGT[…] 5 xyn GTO-goi 1-dexi styp[…] nide ba 14 xyn JVS g. […] noormonuudiiji ygeƶe, zar[…] huragşadiinь oboroonno 4 z[…] çooguudta noormonuudiiji y[…] hen baina.

Ene sorevnovaaniiiji yng[…] gexe jabadaliiji tus hurguuli[…] dergedexi komsomoolьsko k[…] miteedei sekretaarь nyxer A[…] jaajev gegşe hainaar xytelbe[…] lehen baina. Şagdaroo[…]

Znaçkiistnuud ol[…] şorƶo baina

M.-Şiberei aimagai, Cuulg[…] xysed bişe dunda hurguuliiin d[…] gedexi oboroonno kryƶoogu[…] ton hainaar xydelmeriine. E[…] hurguuliiin dergedexi oboroon[…] no exin organizaacanuuda[…] çleengyydei too oloşorxo[…] xamta, oboroonno znaçkis[…] nuud olon bolƶo baina.

Paartiiin XVIII-daxi sjeezd[…] beleg bolgon oboroonno kryƶo[…] guudiinь xadaa JVS, PVX[…] GSO, BGTO g. m. oboroon[…] znaçooguudta noormonuudi[…] 150 xyn ygee. Mynee yje[…] GTO ba BGTO-goi noorm[…] nuudiiji ygelgede yşee bele[…] xeƶe baina. D. Dagbiln[…]

Sberkaassanuudai xydelmeriiiji haiƶaruulxa

Gurbadugaar tabanƶilei (tyryyşiin ƶilde gargagdahan) urihalamƶa bolbol socialiizmiin ilahan manai aguu haixan exe oronoi byxii araduudai dunda, tereşelen, manai Buriaad-Mongol respyyblike dotorşji tuilai tyrgeneer ba amƶaltataigaar taraagdahan baigaa.

Manai respyyblikiin aƶalşad xadaa 18.786 miangan tyxerigei obligaaciiji abxaar bişyylhen baina. Ene too bolbol SSSR-ei oboroonìiji bexiƶyylgiin obligaaciin taraagdahan syymmeheenь 5 millioon 60 miangan tyxerigeer deeşee garhan baina. Ene xadaa obligaaca zaxilgada aƶalşadai ton yrgeneer ba aktiivnaar xandahaniinь xaruulƶa ygene.

Mynee xadaa byxii finaansovo organizaacanuudai ba sberegaatelьna kaassanuudai urda, urihalamƶiin podpiisçiguudtai rasçoodiijinь xysed ba zybeer xexe, obligaacanuudiiji podpiisçiguudtanь zybeer taraan ygexe—ton bojevoi zorilgo baina. Eneeniiji organizoovannoor yngergexe johotoi.

Hyylei yjede orohon materiaalnuudhaa medexede, Jaruuniin, Zakaaminai, Selengiin, Bargaƶanai ba Bauuntiin aimaguudai finaansovo otdeelnyyd, raisberkaassanuud ba Gosbaankiin otdeleeninyyd bolbol zarim yçrezdeeninyydei ba predprijaatinuudai jamar zergeer urihalamƶiin rasçoodiiji xeƶe baihiinь şalgaƶa yzedeggyi, ynendee, ene asuudaliiji samatioogto tabihan baina. Zarim aimaguudta urihalamƶiin tuxai maassova ba oilguulamƶiin xydelmeri xadaa oroidooşji jabuulagdadaggyi baina. Eneende eses tabiƶa, agitacioonno ba maassova xydelmeriiiji yrgen dalaisataigaar jabuulxanь nen şuxala baina.

Raisberkaassanuudai xydelmerilegşed bolbol eehediingee podpiisçiguudtai ton muusa xydelmeriine.

1939 onoi janvaariiin 1-ei balaansiin johoor 893.910 tyxerigei „SSSR-ei oboroonìiji bexiƶyylgiin“ urihalamƶa xadaa ezedtee ygteedyi, raisberkaassanuudai şkaabuud soo xebteƶe baixa jym. Maartiin 1-ei balaansiin johoor tere xadaa jixe ondoo boloogyi gy, ali 878.370 tyxerig bolhon baina. Eneegeer bolbol xojor hariin (janvaarь ba fevraalь) torşo soo oroidoo 17.330 tyxerigei obligaaca ezedtenь ygtehen bolno.

Zarim raisberkaassanuud bolbol obligaacanuudiiji ezedtenь taraan ygexiin tula, ene gexe xydelmeriiiji jabuulnagyi. Iimenyyd sberkaassanuudai too soo Bauuntiin, Biçyyrei, Kabaanskiin, Xoito-Baigalai, Selengiin, Tarbagatain ba Tynxenei raisberkaassanuud orono. Ene xadaa udaan tesexiin argagyi baidal geeşe.

Urihalamƶiin podpiisçiguudtai rasçood xelge xadaa dyyrxejee baina. Iime tula, sbergaatelьna kaassanuud bolbol urihalamƶiin myngenei oroltiiji sag bolƶor soonь xangaxa johotoi. Tiigeed, podpiisçiguudai zaxihan urihalamƶiijinь jamar destoijinstvotoi urihalamƶiiji zaxihan baigaab, tere xebeerenь ygexe johotoi baina.

Zarim aimaguudta, ilangajaa Bargaƶanai, Jaruuniin, Tarbagatain ba busad aimaguudta komsooduud bolbol eehediingee xydelmeriiiji oroidooşji jabuuldaggyi baina. Ede aimaguudai zarim somselьsoveedyydtenь komsooduudşji bii bolgogdoodyi baixa jym. Ene xadaa ton serьjoozno dutuu geeşe.

Sberegaatelьna kaassanuudta şurgan orohon aradai daisad xadaa sberegaatelьna seetinyydei xydelmeriiijinь unagaahan, tereenei xydelmeridenь eldeb zyhen byriiin elimeentnyydiiji oruulhan ba ynen sexe kaadrnuudiiji xabşahan, xardahan baigaa. Mynee yjede Buriaad-Mongoloi sberegaatelьna sisteeme xadaa aradai daisadaar ygei bolgogdohon sberegaatelьno seetinyydiiji hergeen bodxoozo baina. Yngerhen ƶilde 21 şine sberkaassanuud neegdehen baigaa. Eneenei olonxinь—19-iinь xydee niutaguudta neegdehen baixa jym. Gansaxan Zagarain aimag dotor 6 şine sberkaassanuud neegdehen baina. Bişeşji aimaguudaar baha nelieed olon neegdehen baina geeşe.

1939 onoi janvaariiin negende manai respyyblikiin aƶalşadai xadagalhan vklaadai yldegeelenь gebel, goorodto 18966 miangan tyxerig, xydeede 5167 miangan tyxerig baihan baina. Ene xadaa manai respyyblikiin aƶalşadai tuilai jixe syleete myngen zeeriiinь, gyreneioboroodto jabahiinь xaruulxahaa gadna, myn aƶalşadai aktiivnostь ba tedeenei şanga şadaltai, xyxiyy sengelig aƶabaidaliinь xaruulƶa ygene.

Aƶalşadai zyghee sberkaassanuudta vklaadiiji oruulxa talaar nelieed olon aimaguud tyryy zergede garanxai. Negedexi kvaartal sooxi pokazaatelьnuudiiji xaruulxada iime baina: Zediin aimag—122,2 proc., Kabaanskiin—115 proc., Bargaƶanai—113,3 proc., Jaruuniin—111,4 proc., Tynxenei—111,1 proc., Ulaan-Ude goorod—136,7 proc. g. m. bolgoo. Ene talaar respyyblikiin plaan xadaa 119,6 proc. dyyrgegdee. Goorodoixi—149,9 proc., xydee niutaguudaixi—63,7 proc, dyyrgegdehen baina.

Zediin aimagai Doodo-Toriiin ba Borgoin sovxoozoi dergedexi sberkaassanuud bolbol ton muusa xydelmeriined. Raisberkaassainь erxilegşe nyx. Babaajev bolbol tede sberkaassanuudiiji xytelberildeggyi, xarin eeriingee bejiiji abaad huudag baina. Iimenyyd baidal xadaa Xiaagtiin aimagai Kudariiin, Muxar-Şiberei aimagai Cuulgiin sberkaassanuudai xydelmerinyydtenь bii baina. Buriaad-Mongoloi sberkaassiin balaansovo komiissa bolbol Muxar-Şiberei raisberkaassiiji erxilegşe nyx. Semioonov gegşede, Cuulgiin sberkaassiin xydelmeriiiji haiƶaruulxa tuxai olonto duradxahan baigaa. Nyx. Semioonov bolbol xedente naiduulhan bolboşji, mynee xyrter ene gexe xemƶee abaagyi zandaa baina.

16 raisberkaassanuudai 13-niinь Socialiis sorevnovaanida orolsohon baina. Zakaaminai, Xiaagtiin, Tarbagatain raisberkaassanuud bolbol socialiis sorevnovaanida orolsoogyi baina. Zarim raisberkaassanuud bolbol socialiis sorevnovaanida formaalьnaar orolsohon baixa jym. Edeenei toodo Biçyyrei, Selengiin ba Xoriiin raisberkaassanuud exin tyryyn orolsono.

Manai respyyblikiin finaansova xydelmerilegşedei dunda otliiçniguud, udaarniguud nelieed olon bii. Ƶişeelxede, Bargaƶanai aimagai Çitkaanska selьsoveedei dergede, finaansova aagentaar xydelmerildeg nyx. Maliigin bolbol finaansovo plaaniiji sag yrgelƶe dyyrgedeg baina. Myn ene aimagai Karamaduunska somsoveed dotor urihalamƶiin myngiiji sugluulxa ypolnomooçnuud, nyxed Şalbaanov, Cereenov gegşed tereeniiji bolƶorhoonь uridşalan sym sugluulhan baixa jym. Teliaatnikova-Yiriisko sberkaassiin kontrolioor nyx. Tolstiixin gegşe ene xydelmeride 7 ƶil ylyytei xydelmerilee. Vklaad oruulgiin plaaniiji sag yrgelƶe ylyylen dyyrgedeg ba yçeed, otçoodoo ton hain[…] tabidag baina.

Manai finaansovo xydelm[…]rilegşed—tyryy-yyl xadaa T[…]bagatain, Zagarain aimaguuda[…] ton olon. Tereşelen, aim[…] aimaguudaar tiimenyyd xyde[…]merilegşed nelieed olon […] Gebesji, finaansovo oorgan[…]dai zarim xytelberilegşed b[…]bol tedenerei xydelmeri[…]ooped ba meetodiiji busad[…] damƶuulan ygexiin tula, se[…]joozno anxaralaa tabidag[…] baixa jym.

BKP(b)-ein XVIII sjeezd […]bol aguu jixe ilaltanuudai […]guudiiji gargahan ba sociali[…]haa kommuniizmda şata d[…]ƶan orolgiin şine polosaa s[…] jabuulagdaxa tuilai jixeny[…] xydelmerinyydei programm[…] zoxioon tabihan baina.

Ene xadaa bide, finaansov[…] xydelmerilegşedei urda ton […] riuusalgatai zoriigiiji tabi[…] Jyyb gexede, aradai aƶaxi[…] xysed ba sag soonь finans[…] valxiin tula, byxii ba alibyx[…] dotoroigoo resyyrsiiji mobi[…]zovaalxa xeregtei bolno.

Iimehee, finaansovo xyde[…]merilegşed bolbol Staalinsk[…] Gurbadugaar Tabanƶilei nere[…]zete socialiis sorevnovaani[…] yrgeneer delgeryylxe, dutu[…]nuudaa jabuud dundaa usad[…]xaxa g. m. xemƶeejabuul[…]nuudiiji abxa ujalgatai. Teree[…]nei yndehe huuri deere finaa[…]sovo plaanai dyyrgeltiiji s[…] yrgelƶe xangaxa johotoi b[…]nabdi. R. Dmitriije[…]

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ. Центросоюзная 19. Телефон редакции: Редактора 3-44. Отв. секретаря — 3-23, сельхоз. отдел — 7-55, Промотдел — 5—07.

NKMP-iintiil tipograafi Glavliit 735